

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2013

Στους εμφύλιους πολέμους όλα είναι αξιοθρήνητα, αλλά τίποτε δεν είναι πιο αξιοθρήνητο από την ίδια τη νίκη: αυτή κάνει τους νικητές πιο άγριους και πιο αχαλίνωτους (απ' ότι συνήθως), ώστε, ακόμη και αν δεν είναι τέτοιοι από τη φύση (τους), να εξαναγκάζονται από ανάγκη να γίνονται. Πράγματι, οι εκβάσεις των εμφυλίων πολέμων είναι πάντοτε τέτοιες, ώστε να γίνονται όχι μόνο αυτά, τα οποία θέλει ο νικητής, αλλά ακόμη ώστε ο νικητής να κάνει το χατίρι εκείνων, με τη βοήθεια των οποίων κερδήθηκε η νίκη.

ενεργώντας κάτω από την επιρροή αυτών, πολλοί, όχι μόνο αχρείοι, αλλά και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι αυτό είχε γίνει με σκληρότητα και τυραννικά. Τώρα καταλαβαίνω ότι, αν αυτός φτάσει στο στρατόπεδο του Μανλίου, όπου κατευθύνεται, κανείς δε θα είναι τόσο ανόητος, ώστε να μη βλέπει ότι έγινε συνωμοσία, κανείς τόσο αχρείος, ώστε να μην το ομολογεί.

B1.

bellum civile

miserrimum

ipsum

victoribus

feroci

talis

exitu

earum

auxilium

auctoritas

plus

huic

castrorum (= στρατόπεδο)

stultam

B2.

reddidisti

sunto

cogeretur

faciendum

vult

obsequentur

peperisti

animadversum / animadversu

dixerint

intellexisse

perveniebatis

intende

vidissemus

fatebuntur

Γ1α.

miserius: κατηγορούμενο στο υποκείμενο nihil μέσω του εννοούμενου συνδετικού ρήματος est

ferociore: κατηγορούμενο στο αντικείμενο victores μέσω του reddit

bellorum: (ονοματικός, ετερόπτωτος προσδιορισμός) γενική υποκειμενική στο exitus

iis: αντικείμενο του ρήματος obsequatur

id: υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου factum esse
(ετεροπροσωπία)

fore: ειδικό απαρέμφατο , αντικείμενο του ρήματος intellego

coniurationem: υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου esse factam
(ετεροπροσωπία)

Γ1β.

In bellis, quae civilia sunt (ο επιθετικός προσδιορισμός αναλύεται σε δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση).

Γ1γ.

Cicero scripsit bellorum civilium exitus (αιτιατική) tales (αιτιατική) esse semper, ut non solum ea fierent, quae vellet victor, sed etiam ut obsequeretur iis / illis, quorum auxilio victoria parta esset .

Γ2α.

Etiamsi natura tales non sint: Δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση. Εισάγεται με το **etiamsi** και εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (**sint**) . Δηλώνει μία κατάσταση υποθετική που ακόμη κι αν δεχτούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της πρότασης εξάρτησης. Η υποτακτική ενεστώτα σε εξάρτηση από το ρήμα αρκτικού χρόνου **cogantur** δηλώνει πράξη σύγχρονη στο παρόν. Ισχύει η ακολουθία των χρόνων. Η πρόταση έχει ρόλο επιρρηματικού προσδιορισμού που δηλώνει την παραχώρηση στο ρήμα **cogantur**.

Γ2β.

Quae velit victor: Δευτερεύουσα αναφορική πρόταση, προσδιοριστική στο ea. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quae και εκφέρεται με υποτακτική, λόγω έλξης από την υποτακτική fiant που προηγείται. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (velit) γιατί σε εξάρτηση από το ρήμα αρκτικού χρόνου fiant δηλώνει πράξη σύγχρονη στο παρόν. Ισχύει η ακολουθία των χρόνων.

Γ2γ.

Nunc intellego, **si** iste [...] **pervenerit** neminem tam stultum **fore** [...] neminem tam improbum (fore) [...]

Υπόθεση: **si** iste [...] **pervenerit** (υποτακτική Παρακειμένου)

Απόδοση: neminem tam stultum **fore** [...] neminem tam improbum (**fore**) [...] (με εξάρτηση: Nunc intellego).

(Η δευτερεύουσα υποθετική εκφέρεται με υποτακτική γιατί βρίσκεται στα πλαίσια πλαγίου λόγου και έχει ως απόδοση το ειδικό απαρέμφατο)

Ευθύς υποθετικός λόγος:

Υπόθεση: Si iste [...] **pervenerit**(οριστική Συντ. Μέλλοντα)

Απόδοση: **nemo** tam **stultus erit** [...] **nemo** tam **improbus (erit)** [...]

(οριστική μέλλοντα)

(υποθετικός λόγος που εκφράζει την ανοιχτή υπόθεση στο μέλλον) .

Μετατροπή στο δυνατό ή πιθανό παρόν –μέλλον :

Υπόθεση: Si iste [...] perveniat (υποτακτική ενεστώτα)

Απόδοση: nemo tam stultus sit [...] nemo tam improbus (sit) [...]

(υποτακτική ενεστώτα)

Επιμέλεια Καθηγητών Φροντιστηρίων Βακάλη